

Prenumerata miesięczna z dostawą do domu oraz z przesyłką pocztową mk. 14000.

Konto czekowe w Poczto-
wej Kasie Oszczędnościowej
Nr. 80.259

SŁOWO

Wychodzi codziennie z wyjątkiem dni poświęconych.

Redakcja i administracja Ad. Mickiewicza 4. Tel. 228. Otwarte od 9 do 3.

Cena ogłoszeń: Wiersz mi-
jednostopowy: przed tekstem
1200 mk.; w tekście 2.000 mk.; za
tekstem 600 mk.
Najmniejsze ogłosz. 6000 mk p

Z prowincji o 25 drożej.
W numerach świątecznych
o 25 procent drożej

Ogród po-Bernardyński dnia 26 maja r. b.
o godz. 8 wiecz.
pod dyрекcją kapelmistrza filharmonji Warszawskiej Józefa Ozimińskiego.

Koncert symfoniczny
W programie: Symfonia Beethowena, Moniuszko, Bizet i in.

Zrzeszenia
Muzyków
Polskich

Ogród po-Bernardyński W niedzielę, Wielka zabawa z loterią fantową
27-go maja

na opiekę Kulturalno-oświatową nad żołnierzem III Korpusu. Urządza Wydział Wojenny P. B. K.

Zawiadomienie

Administracja przypomina, że czas odnowić prenume-
ratę na miesiąc **czerwiec**.

Równocześnie uprasza Sz. prenumeratorów zalegają-
cych w opłacie, o łaskawe uregulowanie należności.

Wszystkim prenumeratorom, którzy nie odnowią pre-
numeraty, wysyłanie pisma będzie bezwarunkowo wstrzy-
mane.

Pieniądze można wpłacać za pośrednictwem Poczto-
wej Kasy Oszczędnościowej Nr. 80259 na rachunek Wy-
dawnictwa „Słowo”.

Administrator gazety „SŁOWO”
(—) St. Grabowski.

Cecylja Hansen

wszechświatowej sławy
Skrzypaczka

2-gi, ostatni raz wystąpi

w Sali Miejskiej

Dziś, w Sobotę dnia 26 maja.

Bilety są do nabycia w Kasie Sali.

Damska Orkiestra

przyjechała
Restauracja NISKOWSKIEGO

Bakstta 2
Nowi kucharze z Warszawy. Pierwszo-
rzędny bufet. Gabinety. Ogródek.
Smaczne obiady od 1-5.
Z powarzeniem Zarząd.

TEATR
POLSKI

TEATR
LETNI

TEATR WIELKI (Pohulanka)

W sobotę, 26 b. m. „Pajace”, opera Le-
oncavalla (premiera).

W niedzielę, 27 b. m. „Quo Vadis”, sztuka
Barreta, na tie powieści Henryka
Sienkiewicza (premiera).

Dziś po raz 5-ty
„Szkofa kokot”
Armand’a i Gerbidan’a

Dziś premjera
„Wesoła wdówka”
operetka F. Lehara.

Początek o godzinie 8 ej wiecz.

W niedzielę, 27 b. m. „Quo Vadis”, sztuka
Barreta, na tie powieści Henryka
Sienkiewicza (premiera).

Szczury i myszy

tepi znana jeszcze przed wojną ze
swej skuteczności i nagrodzona
wielkim medalem złotym na wy-
stawie w Wiedniu

PASTA

A. Zalewskiego w Rawie Mazowieckiej

Uwaga: Nieszkodliwa dla zwierząt
domowych i ptactwa.
Zamówienia wysyła się pocztą za
załączeniem. Zadać we wszystkich
apteках i składach aptecznych.

Wszystkim tym, którzy wyrazili nam współczucie z powodu boles-
nej straty naszego męża i ojca i wzięli tak liczny udział w odprowadze-
niu na miejsce wiecznego spoczynku drogiego nam zwłok
S. P.

Bronisława Gasztowta

a w szczególności tym, którzy czynnie dopomogli nam w trudach, zwią-
zanych z pogrzebem, składamy z głębi żłobatego serca serdeczne
Bóg zapłać.

Rodzina.

Walka z religią w Rosji.

Jeszcze nie przebrzmiały echa
procesu księży katolickich, a już
znowu niepowstrzymane niczem
władze sowieckie rozpoczęły dalszą
drogę, która prowadzi do zupełne-
go zwalczania religji, tego czynnika
moralnego, który posiada w
ciemnych i nieświadomych
masach rosyjskich największe zna-
czenie.

Dalszym etapem walki z religią
w Rosji będzie proces patriarchy
Tichona. Lecz zanim się rozpocznie,
odegrywana jest obecnie w
Moskwie komedia pod nazwą
Wschodnio-żyjskiego Soboru Cer-
kiewnego, zwołanego przez tymcza-
sowy zarząd Cerkwi prawosławnej
w celu jej organizacji na zasadach
bolszewickich.

Czerwoni prowodyrzy dbają o
pozory legalności i w pierwszym
rzędzie dla tego obradujący sobór
w Moskwie ma służyć.

Sobór już wyniosł uchwałę
pod presją WCIK-a, pozbawiającą
Tichona godności kapłańskiej i
święceń, i na wniosek metropolity
Antonina uchwalili wyrazić wdzięcz-
ność rządowi Sowieckim za wy-
zwolenie Cerkwi prawosławnej z
wiekowej niewoli.

Wogóle co do uczestników
Soboru, na który przybyło tylko
350 delegatów zamiast 500, jak
pierwotnie obliczano, nie można
mieć żadnych złudzeń, że będzie
można usłyszeć z ich ust choć
kilkę głosów potępienia zmian,
jakie są przeprowadzane w łonie
Cerkwi prawosławnej w myśl
zadań rządu sowieckiego, choćby
miały one prowadzić do zupełnej
zagłady Cerkwi. Równocześnie u-
znano na soborze, że władza
patriarchy jest wymysłem kontr-
rewolucyjnym i przeto zostaje
skasowana, pozatem zaś oświadczo-
no, że każdy wierzący winien być

rzetelnym obywatelem sowieckim
i jako taki współdziałać wszelkie-
mi siłami z rządem w uskutecznia-
niu jego polityki.

Dwa główne zadania soboru
zostały dokonane. Rząd sowiecki
będzie mógł obecnie spokojnie
skazać patriarchę Tichona, jak
każdego zwykłego obywatela i
pozory legalności, o które tak
dba, będą zachowane. Sobór w
Moskwie następnie potwierdzi za-
pełną uległość duchowieństwa
prawosławnego dla rządu i goto-
wość w każdej chwili zadości-
czynienia wszelkim żądaniom w
kierunku reform w łonie Cerkwi,
jakie będą podyktowane przez
komisarzy ludowych. Słowem, samo
duchowieństwo prawosławne będzie
narzędziem w walce z religią i
te resztki autorytetu, jakie jeszcze
posiadało, będą użyte, w obawie
procesów religijnych, na cele pro-
pagandy komunistycznej.

Walkę z religią prowadzą So-
wiety dwoma sposobami. Jeden z
nich polega—jak już zaznaczyli-
śmy, na użyciu duchowieństwa
prawosławnego i stopniowej ewo-
lucji zasad cerkwi prawosławnej
w duchu doktryny komunistycz-
nej. Sposób ten jest przeznaczony
dla obecnego pokolenia. Na dal-
szą metę zamierzona jest metoda
systematycznej deprawacji mło-
dzieży, aby przyszłe pokolenie nie
posiadało już żadnych więzów
moralnych. Antyreligijne manife-
stacje w Rosji w okresie świat
wielkanocnych są niezbitym do-
wodem stosowania tej metody.
Specjalne urzędy sowieckie pra-
cują nad tem, aby w sposób jak
najbardziej dosadny zohydzić
młodzieży ideały religijne. Szkoły
sowieckie nie posiadają wykładów
religji, a o ile obecnie i będą po-
siadały, to słuchacze nie wie od-

RADA WILEŃSKIEGO BANKU KREDYTOWEGO

podaje do wiadomości panów Akcjonariuszów, że na
zasadzie uchwały Zgromadzenia Walnego Akcjonarju-
szów z dnia 17 maja r. b. wypłata dywidendy za
1922 rok w wysokości Mk. 2.000 od akcji 1-ej emi-
sji za złożeniem kuponu dywidendowego Nr. 1 usku-
tecznia się w Kasach Banku.

niosą korzyści, będą bowiem u-
czyli się o tem, że Królestwo
Boże na ziemi może być zrealizo-
wane jedynie drogą komunistycz-
ną. Cała sieć związków i zrzeszeń
młodzieży ma na celu oderwanie
jej od wpływu rodziców, którzy
wychowani na zasadach religij-
nych niewątpliwie pragną zaszcze-
pić je swym dzieciom.

Metoda ta ma prowadzić do
wychowania nowego pokolenia w
duchu czystego komunizmu, które,
według planów rosyjskich „reform-
atorów świata”, ma odegrać rolę
janczarów w wielkim przewrocie
socjalnym świata. K. S.

Pan Wincenty Witos jest nie tylko
najbardziej szanowanym politycznym
na terenie naszego Kraju, lecz bodajże
jednym z najwybitniej utalentowanych
mistrzów gry partyjnej w Europie. Wie-
lorotnie pisaaliśmy o zdolnościach p. Wi-
tosa, ubolewając zawsze, że zdolności te
zwykle obraca na korzyść egoistycznej
swej partji, a co zatem idzie na nieko-
rzyść interesu ogólnego.

Ale oto co poseł Witos pisze w
ostatnim numerze swego tygodnika
„Piast”:

„Jeśli parlament nie jest zdolny do
spełnienia swego zadania, powinien zro-
bić miejsce innemu. Jeżeli jednak i ten
nie okaże się zdolnym do pracy, a pań-
stwo nie chce tkwić w zameczku, to musi
się szukać innej drogi i innej formy ży-
cia państwowego”.

Narady nad prowizo- rjum budżetowym.

(Telefonem od wł. koresp. z War-
szawy).

W klubach sejmowych odbyły
się narady w celu określenia
swego stosunku do rządu, kl.
N. P. R., P. P. S. i Wyzwolenia,
uchwalił głosować za prowizorjum

budżetowym. W związku z tem
zarząd główny P. S. L. uchwalil
rezolucję pozostawienia Kl. Sej-
mowemu wolnej inicjatywy w
działaniu.

Na posiedzeniu Komisji Bud-
żetowej Sejmku rozpatrywano 2
sprawy: 1) dodatkowego prowizo-
rjum budżetowego na 1-szy kwar-
tał i 2) prowizorjum budżetowe
na 2-gi kwartał r. b. t. j. od 1
kwietnia do 30 czerwca. W dys-
kusji przedstawiciel Zw. Ludow-
o-Narodowego zakwestjonował
2 pozycje, a mianowicie fundusz
dyspozycyjny dla premjera w
kwocie 340 milionów mk. i fun-
dusz dyspozycyjny dla Ministra
Spraw Zagranicznych w kwocie
1 miljarða 350 milionów mk.

Przedstawiciel Klubu Ludowo-
Narodowego oświadczył, że klub
jego niema zaufania do rządu i
będzie głosował przeciwko powyż-
szemu pozycjom. Takie same sta-
nowisko zajęli: Poseł Birka (Piast),
poseł Chaciński i poseł Jaroszyński
(grupa Dubanowicza). Prze-
ciwko oświadczył się również Wa-
syleczuk (Klub Ukraiński). Nato-
miast żydzi oświadczyli się jedy-
nie przeciwko funduszowi dyspo-
zycyjnemu dla premjera. Za o-
świadczyli się: P. P. S., N. P. R.
i Wyzwolenie. W głosowaniu od-
rzucono fundusz dyspozycyjny dla
premjera 21 głosami przeciwko 9,
a fundusz dyspozycyjny dla Mini-
stra Spraw Zagranicznych 17 prze-
ciw 13. Referat prowizorjum bud-
żetowego powierzono posłowi Zdzie-
chowskiemu (Z. L. N.).

Sejm i Rząd.

N. P. R. popiera rząd.

Warszawa, 24 maja.

(Pat.) Wczoraj odbyło się po-
siedzenie klubu parlamentarnego
N. P. R. Uchwalono: 1) głosowa-
nie za prowizorjum budżetowym,
2) wyrażenie votum ufnosci rzą-
dowi Sikorskiego wraz z zgłosze-

nia odpowiedniego wniosku, 3) glo-
sowanie przeciwko ewentualnemu
wnioskowi votum nieufności dla
rządu obecnego.

Zwycięstwo Witos w stronniet-
wie P. S. L.

Warszawa, 25 maja.

(a. w.) W czwartek wieczorem
obradował zarząd główny Piasta
przy udziale opozycjonistów. Zar-
ząd przyjął sprawozdanie posła
Witos do wiadomości i pozosta-
wił klubowi poselskiemu wolną
rękę w dalszych pracach. Oma-
wiano obszernie sprawę opozycy-
jnych wystąpień „Gazety Ludow-
wej”, wydawanej przez posłów Dą-
bskiego i Wyrzykowskiego. Uchwa-
lono wyłączyć ze stronnictwa p.
Uziębłą, b. posła z Wileńszczyzny.

Sprawa baonów celnych.

Warszawa, 24 maja.

(Pat.) Na dzisiejszym posie-
dzeniu Komisji Sejmowej do spraw
wojskowych przedstawiciel mini-
sterstwa spraw wewnętrznych w
odpowiedzi na interpelację posła
Pieniążka (Piast) w sprawie prze-
trzymywania szeregowych w ba-
nach celnych oświadczył, iż mini-
sterstwo zamierza w najbliższym
czasie przeprowadzić rekrutację
ochotniczą i w ten sposób zwolnić
szeregowych [z baonów celnych
do 1 lipca r. b. Po dyskusji przy-
jęto następujący wniosek posła
Zaluski (Z. L. N.): „Komisja woj-
skowa wzywa rząd, aby zapowie-
dziany termin 1 lipca b. r. ure-
gulowania sprawy był ostateczny”
oraz dodatek do wniosku posłów
Pieniążka i Potoczka, wzywający
rząd, aby w celu zastąpienia żoł-
nierzy w bataljonach celnych,
którzy mają być zwolnieni po dwu-
letniej służbie, powołał ochotni-
ków do służby celnej. Następnie
szef kontroli wojskowej odpowia-
dał na interpelację posła Zaluski
w sprawie sochaczewskiej fabryki
prochu. Oświadczenie szefa kont-
roli niezadowolilo interpelantów,
wobec czego poseł Zaluska posta-
wił wniosek wybrać komisję z 5
posłów, celem zbadania wszystkich
kontraktów M. S. Wojsk z posz-
czególnemi towarzystwami, pro-
dukującymi materiały na użytek
obrony państwa oraz, wzywający
ministerstwo spraw wojskowych
do przeprowadzenia dochodzenia
w sprawie sochaczewskiej fabryki
i pociągnięcia winnych do odpo-
wiedzialności.

Wileński prywatny bank handlowy.

Święcił w dniu 23 maja r. b. pięćdziesięciolecie swego istnienia. Obchód rozpoczęty został przez nabożeństwo w kaplicy św. Kazimierza w Bazylice, celebrowane przez Jego Ekscelencję Biskupa Michalkiewicza, które zgromadziło kwiat publiczności wileńskiej i szereg gości z Warszawy, Lwowa, Krakowa i innych miast Polski.

Po nabożeństwie ks. Biskup Michalkiewicz w podniosłych słowach skreślił działalność Wileńskiego Prywatnego Banku Handlowego zaznaczając, że od początku swego istnienia Bank ten wysoko dźwizgał sztandar pracy społecznej i kulturalnej i w najcięższych momentach dla Wileńszczyzny był jedyną ostoją polskości. Po nabożeństwie odbyło się uroczyste posiedzenie Rady, na którym przewodniczący Rady p. Leonard Bobiński zaznaczył, że Wileński Prywatny Bank Handlowy w obecnych warunkach swego istnienia nie zeszedł z drogi wskazanej przez przeszłość i zostaje nadal czysto polską instytucją, wolną od wszelkich wpływów obcych. Uroczysty akt pięćdziesięciolecia instytucji został podpisany przez obecnych z ks. Biskupem Michalkiewiczem, Delegatem Rządu p. Walerym Romanem, Prezydentem Miasta Wilna p. Bańkowskim, Przedstawicielem Ministerstwa Skarbu p. Gerne i reprezentantami zaprzyjaźnionych banków i instytucji społecznych na czele. Ze sprawozdania, jakie jednocześnie podane zostało do wiadomości widocznym jest, że rozwój Wileńskiego Prywatnego Banku Handlowego jest znakomitym i że Bank ten wydatnie pomaga miejscowym polskim placówkom handlowym i przemysłowym.

Bilans Banku na 30 kwietnia r. b. zamyka się ogólną cyfrą przeszło jedenastu miliardów, w czym kasa jeden miliard trzyście milionów wobec stu osiemdziesięciu ośmiu milionów w roku zeszłym; weksle zdyskontowane — dwa miliardy sześćset milionów wobec sześciuset milionów w roku zeszłym; inkaso weksli sześćset milionów wobec dwustu milionów w roku zeszłym; rachunki czekowe jeden miliard czterysta milionów wobec czterystu trzydziestu dwóch milionów w roku zeszłym; redyskonto jeden miliard wobec czterystu siedemdziesięciu milionów w roku zeszłym; procenty i prowizje pobrane jeden miliard wobec pięćset milionów w roku zeszłym.

Zaznaczono przytem w sprawozdaniu, że Wileński Prywatny Bank Handlowy załatwił w zupełności wszystkie swe przedwojenne należności zagraniczne i z tego tytułu zwolnił się od wszelkich zobowiązań. Dzięki finansowemu po-

parciu Banku powstała w Wilnie Spółka Akcyjna pod firmą „Wileńska Fabryka Drutu i Gwoździ Spółka Akcyjna” w Wilnie, która w ciągu niespełna roku przy pomocy Banku wybudowała własne zabudowania na specjalnie w tym celu kupionym placu i zakupiła wszystkie potrzebne maszyny.

Wileński Prywatny Bank Handlowy posiada obecnie 1 sztyt Oddział Miejski w Wilnie i Oddziały w Lidzie i w Wilejce powiatowej. Otwiera Oddziały w Stołpcach, w Baranowiczach, w Nieświeżu i w Horodzie. Sympatja społeczeństwa Wileńskiego, która towarzyszyła zawsze Wileńskiemu Prywatnemu Bankowi Handlowemu, otacza go nadal swoją opieką i Bank ten cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem szerokich warstw społeczeństwa. Wileński Prywatny Bank Handlowy nabył ostatnio wielką nieruchomość przy ul. Trockiej Nr 11, stanowiącą dotychczas własność hr. Tyszkiewiczów; oprócz tej nieruchomości Bank posiada obszerne place na Antokolu. W portfelu swoim Bank liczy między innymi większość akcji Fabryki Drutu i Gwoździ.

Na czele Dyrekcji Banku stoi od r. 1921 p. Stanisław Riedel. Ku uczczeniu tej doniosłej uroczystości Bank przeznaczył następujące ofiary:

Na Akademię Handlową w Wilnie 25.000.000 mk. p. Na Akademię Handlową w Gdańsku 5.000.000 wk. p. Na Dom Kresowy w Głębokiem 2.500.000 mk. p. Na Akademię Handlową w Warszawie 2.000.000 mk. p. Na Ochotę ks. Lubiana 2.000.000 mk. p. Na Związek Polaków Białorusinów 2.000.000 mk. p. Na Pogotowie Ratunkowe 2.000.000 mk. p. Na T-wo „Powszechność i Praca” 1.500.000 mk. p. Na T-wo „Dobroczynność” 1.000.000 mk. p. Na Ochotę na Śniipskach 1.000.000 mk. p. Na Wydawnictwa Hoene-Wrońskiego 1.000.000 mk. p.

Nowy gabinet w Anglii.

Skład gabinetu.

Londyn, 23 maja.

(Pat.) Lord Cecil wejdzie w skład nowego gabinetu. Chamberlain otrzyma tekę ministra skarbu, Hoore — żegluga nadpobrzeżnej, Leslye Wilson obejmie przewodnictwo partii konserwatywnej. Sir Horne w nowym gabinecie nie weźmie udziału.

Popularność Baldwina.

Paryż, 24 maja.

(A. w.) W związku z nominacją Baldwina „L'Information” donosi z Londynu: P. Baldwin niezaprzeczenie cieszy się wśród konserwatystów większą popularnością niż lord Curzon i ma tę przewagę nad Curzonem, że należy do Izby Gmin.

Konferencja w Lozannie.

Oddanie Turkom Karagaczu.

Lozanna, 24 maja.

(Pat.) Projekt usunięcia zaturgu grecko-tureckiego na drodze kompromisu na zasadzie oddania Turkom Karagaczu — zaczyna przybierać konkretne formy. Projekt został przedłożony delegacjom tureckiej i greckiej, które zaawiadomiły swoje rządy, prosząc o instrukcje. Sytuacja poprawia się.

Widoki bezpośredniego porozumienia.

Lozanna, 24 maja.

(Pat.) Szefowie delegacji państw sprzymierzonych postanowili wstrzymać zwołanie posiedzenia komisji finansowej, pragnąc wyzyskać wszelkie szanse dojścia do bezpośredniego porozumienia grecko-tureckiego.

Zamach na Ismeta Paszę.

Paryż, 24 maja.

(Pat.) „Intersiegeant” donosi z Lozanny, iż rząd angielski zawiadomił telegraficznie Ismeta Paszę, iż 4 Greków i Ormian wyjechało do Lozanny, aby go zamordować. Delegacja turecka zakomunikowała treść depechy policji lozańskiej; w następstwie tego 4 tajnych agentów policji czuwa nad bezpieczeństwem Ismeta.

Turecka gra na zwłokę.

Paryż, 24 maja.

(A. w.) „L'Information” donosi z Lozanny, że według otrzymanych tam wiadomości z Anglii rokowania pomiędzy koncesjonariuszami a rządem tureckim zostały znów odroczone. Jednym z powodów jest rzekomo trudność wynalezienia pomieszczeń dla delegatów. Prawdopodobnie zostaną oni umieszczeni w wagonach kolejowych. Wydaje się — pisze „L'Information”, — że Turcy grają na zwłokę. Dziennik wyraża jednak przypuszczenie, iż sprzymierzeni nie ulegną temu manewrowi i nie podpiszą traktatu pokojowego, dopóki prawa danych koncesjonariuszy nie zostaną zagwarantowane.

Faszyści chcą odłożyć termin wyborów.

Rzym, 24 maja.

(A. w.) Według panujących tu przypuszczeń nowe wybory do parlamentu odbyłyby się 28 października, t. j. w rocznicę marszu na Rzym, lub też 21 kwietnia roku przyszłego. W każdym razie stwierdzić należy, iż w łonie partii faszystów istnieje tendencja, ażeby ze względu na kryzys obecny, wywołany podnieceniem przedwyborczym, wybory nie odbyły się przed rokiem 1926.

Posiedzenie Rady Ministrów.

Reorganizacja administracji.

Warszawa, 24 maja.

(Pat.) Na posiedzeniu Rady Ministrów dnia 24 b. m. Prezes Ministrów przedstawił wniosek w sprawie reorganizacji administracji państwowej, opracowany na zasadach konstytucji i częściowo zastosowaniu tez, przedłożonych przez specjalną komisję reformy administracji. Powyższy projekt reformy Rada Ministrów przekazała do ostatecznego rozpatrzenia komisji pod przewodnictwem Prezesa Ministrów, złożonej z ministrów skarbu, oświaty, pracy, rolnictwa, robót publicznych i zdrowia.

Likwidacja baonów celnych.

W dalszym ciągu posiedzenia Rada Ministrów przyjęła między innymi wniosek ministra spraw wewnętrznych w sprawie likwidacji batalionów celnych. Mocą tego wniosku od 1 lipca rozpocznie się likwidacja oddziałów celnych na granicy wschodniej, strażenie zaś granicy przyjmują policja państwowa.

Przetapianie złota na złote.

Przedstawiony został następnie przez ministra skarbu przyjęty przez komitet ekonomiczny projekt ustawy o środkach przygotowawczych do wprowadzenia waluty złotej. Złoty polski wybijany będzie ze stopu, zawierającego 900/1000 czystego złota. Po otwarciu mennicy państwowej osoby prywatne mogą oddawać kruszec i obce monety do przerabiania na złote polskie. Do czasu wprowadzenia ostatecznej reformy walutowej dopuszcza się używanie złotego obliczeniowego. Przeciętny miesięczny kurs złotego ustala minister skarbu. Ważność prawna zobowiązań, opiewających złote, nie może być kwestionowana. Dochody państwowe mogą być przewalutowane z marek polskich na złote. Podstawą obliczenia wartości złotego w markach będzie cena kruszcu złotego na giełdzie w Londynie i kurs funta szterlinga w banknotach na giełdzie w Warszawie.

Kunktatorstwo Niemiec.

Berlin, 24 maja.

(A. w.) Rząd niemiecki w sprawie odpowiedzi na ostatnie noty państwa sprzymierzonych okazuje dziwną i trudną do zrozumienia bezczynność. Pomijając, że gabinet nie czyni w tej sprawie żadnego kroku, nie oznaczono dotąd terminu narad z przywódcami stronnictw politycznych i przedstawicielami przemysłu i sfer gospodarczych.

W półrządowych enunciacjach Rząd oświadcza, że przygotowane kroki niemieckie wymagają najstaranniejszych rozważań zarówno co do treści, jak też co do formy i dlatego żadne szczegóły nie mogą być podane do wiadomości publicznej.

Taktyka, którą ostatnio stosuje kanclerz Cuno, wydaje się zmierzając do odroczenia terminu odpowiedzi aż do czasu zapoznania się z nowym programem politycznym Baldwina, co nie nastąpi w każdym razie wcześniej niż przed końcem przyszłego tygodnia.

Kunktatorska taktyka kanclerza Cuno w sprawie odpowiedzi na noty państw sprzymierzonych nie spotkała się z aprobatą opinii publicznej, lecz, przeciwnie, budzi coraz większe zaniepokojenie.

Nie miała Litwa kłopotu zagarnęła Kłajpedę...

Kowno, 23 maja.

(a. w.) „Dziennik Kowieński”, organ polski, stwierdza, że afera kłajpedzka przynosi więcej ciężarów niż korzyści Litwie. Port eksploatować będzie komisja międzynarodowa. Niemcy kłajpedczy otrzymują autonomię. Niemniej Litwa Kowieńska utrzymać będzie kosztowne drogi żelazne i płacić dług kłajpedzkie i koszt okupacji.

Urojona zdobycz zaczyna się wydawać coraz kosztowniejsza i mniejsza. Tem należy tłumaczyć odrzucenie przez Rząd litewski statutu o autonomii Kłajpedy. Linja polityczna rządu kowieńskiego w stosunku do Polski pozostaje bez zmiany. Oświadczenia ja najlepiej ostatnie artykuły prof. Waldemara, który przedstawia program polityki litewskiej, opierającej się na sojuszu niemiecko-rosyjskim i skierowanej przeciwko Polsce. Celem tego sojuszu ma być odebranie Polsce Wilna, jako rekompensaty za niepowodzenia kłajpedzkie.

Odpowiedź Sowietów na notę angielską

Londyn, 24 maja.

(Pat.) Rada Ministrów rozpatrywała ostatnią notę rządu sowieckiego, wręczoną przez Krasina. Odpowiedź rządu angielskiego będzie sformułowana za parę dni. „Daily Telegraph” zaznacza, że notę Sowietów nie można uważać za zadowalającą, widocznie jednak Sowiety zaczynają zdawać sprawę z powagi sytuacji. Rząd Sowietów często zgadza się na stawiane warunki w teorii, w praktyce jednak nie wypełnia ich. Wobec tego należy domagać się od Sowietów określonych gwarancji.

Liberja.

Liberja jest jedynym wolnym państwem murzyńskim w Afryce. Położona pomiędzy koloniami angielską, Sierra Leone, a francuską, Wybrzeżem Kości Słoniowej. Wokoło mniej więcej 5° szer. półn., posiada obszaru 95.400 kw. kilometrów. Jest to kraj prawdziwie tropikalny, pokryty gęstym dziewiczym lasem.

Ludność jego musimy podzielić na dwie kategorie, różniące się między sobą bardzo, mianowicie około 15000 cywilizowanych murzynów, przybyłych z Ameryki, panuje tam nad 1.500.000 tubylców najrozmaitszych szczepów. Niepodległość Liberji została uznana przez wszystkie mocarstwa świata i w żadnym razie nie znajduje się ona, jak to niektórzy przypuszczają, pod protektorem Stanów Zjednoczonych. Państwo to posiada własnego prezydenta, pięciu ministrów i dwie izby, złożone z niższej i senatu.

Nad brzegiem morskim, malowniczo, wśród górskiego łańcucha Cape-Mesurado, leży stolica —

Monrovia. Tam, gdzie przed latami niepodzielnie panowała dziczyzna puszcza afrykańska, gdzie tylko wąskie wydeptane obosemi nogami ścieżki, świadczyły o obecności nawpół dzikich ludzi — wznosi się duże miasto, zbudowane na wzór amerykański; szerokie ulice, ocienione palmami i drzewami mangrowymi, po których z trzaskiem suną samochody. Wszędzie kultura, największy wróg tropikalnej poezji.

Historja Liberji przypomina romantyczne powieści z nad brzegów zachodniej Ameryki. Jest to państwo, które powstało o własnych siłach, bez jakichkolwiek środków, by opłacić fachowych urzędników, lub utrzymać na żołdzie regularne wojsko. Z łopatą w jednym, z karabinem w drugim ręku zdobywali go pierwsi przybysze. A dziś nawet najodleglejsze prowincje podlegają wcale nie fikcyjnie, jak to się często w Afryce zdarza, prawemu rządowi.

Po raz pierwszy zabłądzili tam w r. 520 przed Chryst. Kartagińczycy. Znajdujemy z tych czasów wiadomości o zachodniej Afryce, spisane językiem punickim. Póź-

niej upływały wieki, a zachodnie brzegi Afryki pozostały nieznane. Bellefands przypuszcza, że zagladali tam awanturnicy normandzcy, ponieważ jednak nie mamy na to żadnych dowodów, więc należy uważać r. 1461 za rok, w którym dzieć tubylcy ujrżeli poraż pierwszego białego człowieka, a mianowicie Pedro de Sinta, Portugalczyka. Następnie, w latach 1668 i 1724, Holendra dr. Dappera i Francuza Marchais'a.

Prawdziwego portu Liberja nie posiada. Uroczyste delty rzek wśród gęstych zarośli kniei niosą za dużo piasku, tworząc rozległe mielizny, tak że nawet mały parowiec nie może tam lądować.

Klimat kraju jest naturalnie tropikalny. Deszcze padają tu częściej niż w innych częściach Afryki. Właściwa pora dżdżysta rozpoczyna się w maju i trwa aż do

października. W tym okresie czas w wszelkie podróże po kontynencie są nadwyróżnione i przykre. Ziemia rozmięka, tworząc błotniste podłoże lasu, a rzeki występują z brzegów. Największą rzeką jest rzeka St. Paula, nad ujściem której znajduje się Monrovia. W porze deszczów rzeki unoszą daleko w głąb bardziej oczystego ładu różnego rodzaju statki i barki.

Tubylcy mogą być podzieleni na dwie grupy, t. j. na plemiona zamieszkujące wybrzeże morza, które przeważnie należą do jednego szczepu Kru, z drugiej strony, krajowcy z głębi ładu skłaniają się do szczepu Mandingo. Na całym pobrzużu zachodniej Afryki, a więc i w Liberji, najbardziej w użyciu jest język pidgon angielski, nawiasem mówiąc, wstrętne gwarę, jednak dla przybyszów z Europy okazuje się wysoce użytecznym, ze względu na łatwość porozumienia się, gdyż rozmaite dialekty właściwego języka krajowców są zbyt trudne, by ich w krótkim czasie można się było nauczyć.

Liberja jest pierwszym krajem w Afryce pod względem bogactw

naturalnych, które dotychczas pozostają prawie nienaruszone. Przedewszystkiem rosną tu wszystkie drzewa tropikalnej Afryki, głównie kawa i kakao, natomiast ilością drzew gumowych ustępuje Liberja państwu Kongu. Najważniejszym produktem eksportu jest faasawa, używana do wyrobów szczotek. W górach znajdują się drogie kamienie, a żelazo już na wybrzeżu spotyka się w większej ilości.

Tubylcy są to ludzie niezależni i pewni siebie, bardzo wojowniczy, jednak w razie potrzeby są doskonałymi robotnikami i jako siła robocza słyną w całej zachodniej Afryce.

Głównym środkiem spożywczym są ryż, manjok, banany i różnego rodzaju miejscowe zboże. Skutkiem nadmiernego rozpowożnienia muchy tse-tse, hodowla bydła staje się niemożliwą.

Cały kraj przepełniony jest zwierzyną, jednak w gęstych zarostach Europejczykowi z trudem tylko udaje się zauważyć jakiegoś przedstawiciela fauny miejscowej.

Międzynarodowy zjazd socjalist. w Hamburgu.

Wiedeń, 24 maja.

(Pat.). Donoszą z Hamburga, że na wczorajszym posiedzeniu Międzynarodowego Kongresu Socjalistycznego między innymi wygłosił obszerną mowę rosyjski mieniszewik, Abramowicz. Szerokim przykładem stwierdził on, że obecnie gospodarstwo rosyjskie jest zupełnie zniszczone i nie ma widoków poprawy. Wyjściem z sytuacji według Abramowicza jest zastąpienie obecnej despotycznej dyktatury ustrojem demokratycznym. Obecnie kapitalistyczny ustroj w Rosji, zdaniem mówcy, jest nieunikniony. Walczyć należy, aby mu nadać cechy kapitalizmu demokratycznego. Wreszcie mówca nawoływał proletariąt świata do stanowczego wystąpienia przeciwko despotyzmowi bolszewickiemu. Na po południowym posiedzeniu przyjęto jednomyślnie statut nowej Międzynarodówki „Socjalistyczna Międzynarodówka Robotnicza”.

Stanowisko Rusinów.

Lwów, 28 maja.

(a. w.) Pisma lwowskie poświęcają dużo miejsca omawianiu zmian dokonanych w polityce nieprzejmowanych dotychczas sfer „trudowickich” oraz zupełnej klęski polityki Petruszewicza, przyczem podkreślają, że rozstrzygnięcie zjazdu trudowickiego zmierzają w istocie do podjęcia dawnej polityki ugodowej i pracy pozytywnej w granicach Rzeczypospolitej Polskiej w myśl głoszonego swego czasu hasła polityków tego typu, co Janki i bracia Twardochłobiowie, z których jeden padł ofiarą swych przekonań.

Zjazd partii trudowickiej trwa w dalszym ciągu. Do t. zw. „ściślejszego komitetu”, jako władzę wykonawczą partii, weszło między innymi 5 członków z Wołynia, kilkunastu zwolenników Baczynskiego i kilkunastu reprezentantów opozycji. Wybrano również do komitetu kilku włościan politycznie niewyrobionych. Wyboru prezesa partii komitet dotychczas nie dokonał.

ciężki krajoznawczy. 4) Informacje o lotniskach. 5) Wybory komitetu dla przyjęcia Nauczycielskiej Wycieczki z Bułgarii. 6) Referat jednego z członków Sejmowego Klubu Nauczycielskiego. Obecność członków konieczna.

— Figle. Nasze agencje urzędowe znów zaczynają figlować. Od dni kilkunastu znów Wilno otrzymuje wiadomości o 48 godz. później od innych miast Polski. Między innymi wiadomość o nominacji lorda Baldwin na premiera Anglii i wyniku wyborów na Litwie Kowieńskiej otrzymaliśmy o 48 godzin później niż np. redakcje pism krakowskich. Po krótkotrwałej naprawie stosunków znów powróciliśmy do nad wyraz przykrych i ciężkich warunków pracy, przy których zmuszeni byliśmy pracować przez tak długi okres czasu.

— Sprostowanie. W wczorajszym „Dzienniku Wileńskim” znajdujemy obszerną wzmiankę o jakimś liście p. Napadniętego, który to list rzekomo miał być drukowany na szpaltach „Słowa”.

Ponieważ redakcja „Słowa” żadnego listu p. Napadniętego nie drukowała, przypuszczamy, iż redakcja „Dziennika Wileńskiego” zechce łaskawie sprostować swój błąd, który jest niezawodnie skutkiem nieuniknionego w pracy dziennikarskiej pośpiechu.

— Licytacja. Komisarjat Rządu na m. Wilno podaje do wiadomości, iż w dniu 29 b. m. o godz. 9 rano na placu Łukiskim odbędzie się sprzedaż 18 koni wojskowych w drodze publicznej licytacji.

— Powszechne wykłady uniwersyteckie. W niedzielę, dnia 27 maja b. r. o godz. 7-ej wieczór w Sali Śniadeckich J. M. Rektor Alfons Parczewski wygłosi odczyt p. t.: „Wyspa Słowiańska między Dreznem a Berlinem”. Wstęp 300 marek.

— Wycieczka Nauczycielstwa Wileńskiego. Staraniem Okręgowego Zarządu Stow. Chrz. Nar. Naucz. organizuje się wycieczka Nauczycielstwa Polskiego ziemi Wileńskiej do innych dzielnic Polski.

Zapisy na wycieczkę przyjmują Sekretariat Stow. Chrz. Nar. Naucz. codziennie od godz. 5 do 7 wiecz. przy ul. Sw. Anny 7-4 (Uczelnia Tomasza Zana). Termin zapisów upływa z dniem 2 czerwca b. r., poczem w niedzielę dnia 3 czerwca o godz. 12 w Sekretariacie Stow. odbędzie się zebranie wszystkich zapisanych na wycieczkę, dla dokonania wyborów komisji nauczycielskiej, określenia marszruty wycieczki i innych spraw związanych z podróżą.

— Dary przyjeżdżających dla Wilna. Przy zwiędzaniu miasta w okresie Zielonych Świąt złożyli na ręce Prezesa Towarzystwa Miłośników Wilna prof. F. Ruszczyca na cele Twa: 1) Uczestnicy IV Wszechnopolskiego Zjazdu Farmaceutycznego 730.000 mk. 2) Uczestnicy wycieczki gimnazjum żeńskiego p. I. Tyminskiej w Warszawie 500.000 mk.

— Zjazd Związków Zawod. Nauczycieli szkół śred. W dn. 27 i 28 maja odbędzie się w Wilnie w gm. Uniwersytetu (sala Śniadeckich) wspólny zjazd Związku Zawodowego Nauczycieli Polskich Szkół Średnich i Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych. Program zjazdu jest obszerny, obejmuje całokształt zagadnień szkolnych. Wstęp wolny dla wszystkich interesujących się powyższymi sprawami.

KRONIKA TOWARZYSKA.

— Koncert-Bal w Nowej Wilejce. Burmistrz miasta Nowa-Wilejka, p. Józef Ostromecki, zorganizował koncert-bal na rzecz uczniów niezamożnych Gimnazjum im. św. Kazimierza w Nowej-Wilejce.

Koncert-bal odbył się dn. 2 V przy łaskawym współudziale pań: doktorowej M. Borzobohatej, inżynierowej Dąbrowskiej, dyrektorowej Monkiewiczowej-Piejewskiej, H. Piotrowiczowej, M. Sołkowskiej, oraz panów: Gulbińskiego, Kwasińskiego, Lange, J. Ostromeckiego, Piotrowicza i Szutowicza.

W koncercie wzięły udział panie: 1. Józefowiczówna, dyrektorka Monkiewiczowa-Piejewska, Roubianka.

Koncert-bal dał czysty zysk w wysokości 1152660 marek. Zarząd na posiedzeniu swym dn. 16 V postanowił wyrazić serdeczne „Bóg zapłać” p. Burmistrzowi za zorganizowanie zabawy, panom: 1. Józefowiczównie, dyrektorkowej Monkiewiczowej-Piejewskiej i Z. Roubiance za ich łaskawy i bezinteresowny udział w koncercie, który wnieśli się przyczynili do uświetnienia i

powodzenia zabawy, i wszystkim osobom, przyjmującym udział w jej organizowaniu.

— Wielka zabawa. W niedzielę dn. 27 go maja Wydział Wojskowy P. B. K. urządza wielką zabawę z loterią fantową na opiekę kulturalno-oświatową nad żołnierzem III korpusu.

— List otwarty do Rady Adwokackiej Okręgu Sądu Apelacyjnego w Wilnie. W imieniu Koła Prawników Uniwersytetu Stefana Batorówkiego w Wilnie Zarząd Koła niniejszym składa Radzie Adwokackiej serdeczne podziękowanie za udzielenie 4.000.000 mk., z których jeden milion będzie użyty na rozpisanie konkursu za najlepszą pracę z dziedziny Prawa Karnego i Ekonomii Politycznej, trzy zaś miliony — na pomoc naukową.

Jednocześnie Zarząd Koła Prawników nie wątpi, iż obywatelski ten czyn państwa Ziemi Wileńskiej, godny naśladowania, zostanie przyjęty przez Społeczeństwo z wielkimi uznaniem.

Zarząd Koła Prawników.

Z CAŁEJ POLSKI.

Dalsze bomby. Dn. 24 b. m. została podłożona bomba w Uniwersytecie warszawskim, w gmachu, gdzie się mieści zakład psychologiczny, seminarja i Bratnia Pomoc. Eksplozja nastąpiła w chwili, gdy prof. R. Orzecki wstąpił na schody wodzące do piwnicy, przytem wskutek wybuchu utracił obie nogi. Prof. O. w ciężkim stanie odwieziono do szpitala, jednak w piątek rano zakończył życie.

Uniwersytet otoczony jest silnymi oddziałami policji. Prowadzone jest energiczne śledztwo w celu wykrycia sprawców wybuchu. Na gmachu Uniwersytetu powiewają sztandary żałobne.

W Łodzi. Przy ul. Głównej w Łodzi nastąpił wybuch bomby w lokalu Związku Rzeźników Polsk. Pękło 40 szyb. Ofiar w ludziach nie było.

Jubileusz Władysława Mickiewicza. W dniu wczorajszym Władysława Mickiewicza obchodzili w Paryżu 60 rocznicę ślubu. Jubilatowi złożyły życzenia liczne delegacje oraz przyjaciele i znajomi. Adresy i telegramy nadesłali: sejm, senat, Akademia Umiejętności, uniwersytety warszawski i krakowski, rady miejskie warszawska i wileńska, związek zawod. literatów, związek ziemian kresów wschodnich, polska partja socjalistyczna, liczne t—wa społeczne i naukowe oraz 21 pułk piechoty.

RUCH WYDAWNICZY.

— Nowe książki. Wyszły z druku podręcznik: „Książkowość pojedyncza i podwójna—włoska i amerykańska”— dla kupców i przemysłowców, z praktycznymi przykładami—wydanie trzecie—opracował Teofil Trojan, dyrektor szkoły handlowej i zaprzysiężony sędownie rewizor ksiąg na obwoły Sądów Apelac. w Poznaniu i Toruniu. Książka zawiera przepisy prawne, odnoszące się do prowadzenia ksiąg handl., wzory ksiąg głównych i pobocznych, oraz objaśnienia zamknięcia ksiąg i ustawienia bilansów miesięcznych i rocznych—różne wzory. Znany w Polsce i zagranicą autor, rutynowany zawodowiec także na polu pedagogicznym, przedstawił w podręczniku różne systemy książkowości jasno i wyzerpująco.

ZE ŚWIATA.

Międzynarodowy kongres rolniczy w Paryżu. Został tu otwarty międzynarodowy kongres rolniczy, w którym bierze udział wielu delegatów z zagranicy. Z ramienia Polski występuje znaczna ilość delegatów, a mianowicie: senatorowie Kłobucki i Łubieński, posłowie Chłapowski i Gościński, delegat Ministerstwa Rolnictwa Królikowski i inni.

Podwyżka taryf kolejowych w Niemczech. Nastąpić ma z dniem 1 VI. Taryfa towarowa i transportowa podniesiona zostanie o 50 proc., osobowa i bagażowa o 100 proc.

TEATR I MUZYKA.

Komunikaty teatrów wileńskich.

— Teatr Polski (Lutnia). Dziś, w sobotę po raz 5 ty znanomita satyra Armonda i Gerbilana „Szkoła kokot”. Sztuka ta ustąpi miejsca głośniejszej egzotycznej sztuce Frondała „Osaczony dom”.

Dekoracje projektuje znakomity artysta malarz E. Kazimierowski.

— Teatr Letni. Dziś dyrekcja teatru wystawia słynną operetkę Lehara „Wesoła wdówka”, za znakomitą odtwórczynią tej roli p. Janinę Szymalską. Dekoracje pomysłowe i piękne pędzla artysty malarza E. Kazimierowskiego. Reżyserję prowadzi M. Dowmunt.

Prima balerina Makarowa i baletmistrz Łuziński — wykonają tango węgierskie.

— Teatr Wielki. Dziś w sobotę 26 V. r. b. premiera „Pajace”, opera Leoncavalla w wyborowej obsadzie: p. Hendrichówna (Nedda) Ludwik (Tonio), Ramon (Canio), Kopeluszewski (Silvio), Raczkowski (Beppo). 27 V. „Quo vadis”, sztuka Barreta—na tle powieści Henryka Sienkiewicza.

Od wtorku rozpoczyna występy znakomity tenor Opery Lwowskiej p. Ignacy Mann. Pierwszy występ w „Zydowie”.

— Koncerty Symfoniczne w Ogródku Bernardyńskim. Dziś dn. 26 b. m. odbędzie się Koncert Symfoniczny pod dyr. J. Ozimłowskiego.

W programie 5 symfonia Beethovena, Moniuszko, Bizet i in.

WYPADKI I KRADZIEŻE.

— Żyje pod ziemią. Zasypany ziemią podczas kopania studni w dziedzińcu domu Nr. 56 przy ul. Radulskiej robotnik Stanisław Minciewicz dotychczas jeszcze nie jest odkopany ale żyje i prosi o jedzenie. Robota po wydobywciu z obawy nowego zapadnięcia ziemi idzie bardzo powoli.

— Kwas żydowski — trucizna. Dn. 24 b. m. 25-letnia Adela Debisowa idąc z koleżanką zaszła do żydowskiego sklepu przy ul. Zawalnej (1-y komisar.) by wypić kwasu. Po pszelknięciu jednego chaustu Debira odrazu straciła przytomność i upadła. Wezwanemu na miejsce wypadku lekarzemu pogotowia w przeciągu 2-ch godzin udało się uratować jej życie. Butelka z resztą kwasu znajduje się w 1-m kom.

— Tajemniczy zgon. Dn. 24 b. m. nagle zmarł Wincenty Sobolewski (Wies Góry 5 y kom.). Przyczyna śmierci narazie nie ustalona.

— Pożar lasu. Dn. 20 b. m. wybuchł pożar lasu w majątku Biała Waka gm. Rudomińskiej należący do p. Łęskiego. Ogień pochłonął około 10-u dziesięcin lasu. Przyczyna pożaru, oraz straty na razie nie są ustalone.

TELEGRAMY.

Umowa pocztowa z bolszewją.

Moskwa, 24 maja.

(A. w.). 24 b. m. w gmachu Komisarjatu Ludowego dla spraw zagranicznych została podpisana między Polską a Rosją, Białorusią i Ukrainą konwencja pocztowa. Konwencja rozciąga się również na republiki kaukaskie.

Ale uwieźli?

Moskwa, 24 maja.

(A. w.). Przewodniczący WCIKa Kalinin powrócił z podróży z okręgu dońskiego, gdzie zwolnił na zasadzie amnestji 1186 więźniów.

Ci się nie dadzą skrzywdzić.

Berlin, 24 maja.

(Pat.). Według doniesienia „New York Herald”, rząd Stanów Zjednoczonych postanowił wysłać do Chin ekspedycję karną, jeżeli chińscy bandyci nie wypuszczą na wolność obywateli amerykańskich, wziętych do niewoli podczas napadu na pociąg.

Ofiary.

— Dla Ociemniałego: Beziemiennie mk. 3000.

— Walne zgromadzenie akcjonariuszy sp. akc. „Papier” asygnowało z zysków 1922 r.

Na Macierz Szkolną 500 tys. Szkołę Handlową 500 tys. Czytelnię imienia Zana 250 tys. Tow. im. Mickiewicza Nies. Pom. Polak. przebyw. po za granic. Rzeczposp. 250 tys.

Giełda.

Wilno, 25 maja.

Żądano.	Poszukiwano.	Transakcje.
Franki franc.	3425	3395 3425
Złoto:		
Ruble	2950000	2930000 2946000
Akcje:		
Wł. Pryw. Banku Handl.	37000	36000 35500

WARSZAWA, 25-V. (a. w.) Warszawska giełda urzędowa z dnia 25 V. Dolar 51500—51750—51500, Franki francuskie 3470, Korony czeskie 1570, Marki niemieckie 97—96. Przekazy: New York 51500—51750—51500, Londyn 241500—242750—239600, Paryż 3475—3440, Wiedeń 76½—74, Praga 1580—1560, Belgja 2997½—2970, Szwajcaria 9465—9390, Gdańsk 97—96, Berlin 97—96. Tendencja utrzymana.

BERLIN, 25-V. (a. w.) Berlińska giełda urzędowa z dnia 25 V. Marka polska 0.99. Przekazy: Warszawa 100. Tendencja chwiejna.

GDANSK, 25-V. (a. w.) Gdańska giełda urzędowa z dnia 25 V. Marka polska 99.75-100.25. Przekazy: Warszawa 101.99-102.

Redaktor:

Stanisław Mackiewicz

PERŁY—nowele autorów szwedzkich oraz LEGENDA NA DZIEŃ ŚWIĘTEJ ŁUCJI SELMA LAGERLÖF

w przekładzie KONSTANTEGO BUKOWSKIEGO

Do nabycia w polskich księgarniach wileńskich.

KRONIKA.

Kalendarzyk.

W Sobotę Filipa Ner.
W Niedzielę Trójcy św. Jana P. M.
Wschód słońca o godz. 3 m. 41.
Zachód „ o godz. 8 m. 12.

WILEŃSKA.

— Komitet Obchodu Uroczystości konsekracji J. E. ks. Biskupa K. Michalkiewicza podaje do wiadomości: 1) że w skład jego wszedł jako członek p. Sebastian Rudnicki i 2) że osoby, które zechcą w jakikolwiek sposób przyjąć udział w obchodzie powyższej uroczystości, mogą się zgłaszać codziennie w godzinach biurowych do Magistratu, pokój Nr. 126, gdzie wszelkich informacji w tym względzie udziela Sekretarz Komitetu p. L. Ostrejko.

— Obchód Święta Bożego Ciała. Uroczysta procesja Bożego Ciała odbędzie się w Wilnie 31 maja po sumie. Wszelkie instytucje i związki oświatowo-społeczne, cechy i szkoły, które mają zamiar zbiorowo wystąpić w procesji, winny się zarejestrować u ks. Ochocińskiego, Mistrza Ceremonji (Mostowa 12.3 w sobotę o g. 5—7 i w niedzielę o g. 2—4). Instytucje, które w oznaczonym terminie nie zgłoszą swego udziału, nie zostaną wciągnięte na listę uczestników.

— Święto nauczycielstwa polskiego w Wilnie. W dniu 3 go czerwca odbędzie się w Wilnie zjazd okręgowy Towarzystwa Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych. Towarzystwo, popularnie znane pod literami: T. N. S. W., powstałe w roku 1885 we Lwowie, objęło całą Małopolskę, by w chwili wskrzeszenia Polski ogarnąć cały kraj, skupiając dwie trzecie nauczycielstwa polskiego, i. przeszło 7 tysięcy członków.

Towarzystwo bierze czynny udział w pracy nad budową szkolnictwa. Cały szereg planów i reform w dalszej szkole to owoc współpracy T. N. S. W. z Ministerstwem Oświaty. Pod względem organizacyjnym rozpadła się Towarzystwo na 8 okręgów. Do nich obecnie przybędzie ostatni dzielnicowy, wileński. Zjadą się delegaci z Stonioma, Nowogródka, Nieświeża, Lidy, Dziśna, Oszmiany, Motuleczna, Wilejki powiatowej, Świącia, Nowo-Wilejki, by radni nad dobrem szkolnictwa, aby stać się rozsądnymi polskości na Kresach, wzmacniając w ten spo-

sób szananie wschodni Rzeczypospolitej.

Porządek i przedmiot obrad: Godzina 8 rano: Msza św. w Katedrze, w kaplicy św. Kazimierza. Godz. 9—1 (sala gimnazjum im E. Orzeszkowej): 1) Otwarcie Zjazdu, przemowy powitalne, 2) Zdanie sprawy z organizacji Okręgu, 3) „Zadanie dzisiejsze szkoły”, referat kol. B. Bińkowskiego—dyskusja, godz. 1—3 obiad wspólny, godz. 3—7: 1) Mickiewicz w chwili dzisiejszej — odczyt prof. U. S. B. St. Pigonia, 2) Wybór Zarządu Okręgowego i Komisji Rewizyjnej, 3) Wolne wnioski, godz. 7 — Zebranie towarzyskie (w sali gimn. E. Orzeszkowej) i wspólna kolacja.

— Przymus szkolny w Wilnie. W wykonaniu ustawy sejmowej z dnia 17 II. r. b. o przymusie szkolnym, Magistrat m. Wilna przystępuje do opracowania statutu o przymusie szkolnym. Według ostatniego projektu przymus szkolny w Wilnie obejmować będzie wszystkie dzieci, które ukończyły lat 7. Statut interpretowany będzie analogicznie do szkół wyznań obcych. Obecnie Magistrat przystąpił do: 1) sporządzenia statystyki dawnych lokali szkolnych, gdzie wykłady będą się odbywały w dwóch zmianach, to jest przed południem i wieczorem, 2) do powołania specjalnej Komisji Szkolnej w porozumieniu z Kuratorjum Okręgu Szkolnego, 3) do sporządzenia kosztorysu nowych budynków szkolnych na szkoły powszechne i 4) do zaciągnięcia długoterminowej państwowej pożyczki. Po opracowaniu całokształtu prac, sprawa oddana zostanie do rozpatrzenia na jedno z najbliższych posiedzeń Rady Miejskiej. (A. w.).

— Zebranie Nauczycielstwa. W niedzielę dn. 27 maja b. r. o g. 4 po poł. w lokalu Twa „Rozwój” (Trocka 11) odbędzie się walne zebranie członków Wileńskiego Koła Stow. Chrz. Naucz. Szk. P. w P. Członkowie z powincji będą mile widziani.

Porządek obrad wypełnią: 1) Sprawozdanie prezesa z posiedzenia Zarządu Głównego w Warszawie z dn. 6 maja, 2) Informacje o ulgach wyjednanych w niektórych firmach dla członków Stow. przy robieniu zakupów, 3) Omówienie projektowanej wy-

*Tate
wygląda*

PRAWDZIWY

CERES TŁUSZCZ JADALNY

Przy kupnie nie dajcie się namówić na inny tłuszcz jak „CERES”

Z powodu ciągłych reklamacji podajemy do wiadomości Sz. naszej Klienteli, że sklep **K. O. K.** przy ul. Mickiewicza Nr. 20 mieści się **tylko po lewej stronie całego lokalu**, prawa zaś strona większa odgródzona skrzynkami należy do firmy nie mającej nic wspólnego z **K. O. K.**

Zygmunt Nagrodzki

w Wilnie, ul. Zawalna, Nr. 11-a

POLECA: Centryfugi do mleka „Diabolo”, „Alfa-Laval” i inne; naczynia i przybory mleczarskie; narzędzia pszczelarskie i ogrodnicze; narzędzia różne do uprawy roli; kosy i sierpy; styryjskie najwyż. marek; znakomite młyny gospodarskie i t. d.

SPRZEDAŻ HURTOWA I DETALICZNA.

PRZETARG

na roboty budowlane w Nowo-Wilejce:

- 1) Remont kapitalny 3 budynków Administracyjnych t. j. Nr. 5, 15 i 16.
  - 2) Remont kapitalny dachu głównego obiektu t. j. około 2.500 m., 2 przykrycia z uzupełnieniem wiązań dachowych.
  - 3) Urządzenie drenażu.
- Kosztorysy ślepe, ogólne warunki prowadzenia robót są do pobrania za zwrotem kosztów w kancelarii Rejonu Inż. i Sap. Wilno (Arsenalska Nr. 5).
- Oferty ustawowo ostateczne winne być w olakowanych kopertach ostatecznych stemplem Firmy i złożone oddzielnie na każdą robotę z deklaracją, że oferent obznajomiony jest z ogólnymi warunkami prowadzenia robót.
- Wadium wysokości 5% od sumy oferowanej należy złożyć w Izbie Skarbowej w Wilnie a kwit dotaczyć do oferty.
- Termin złożenia ofert upływa z dniem 6 czerwca 1923 r. godz. 12, przyczem Komisja zastrzega sobie wybór oferenta.

Kierownictwo Rejonu Inż. i Sap. Wilno
L. dz. 2879/Inż. z dnia 23 maja 1923 r.

Restauracja „Apollo”

DĄBROWSKIEGO 5 (d. Wronia)

Jazz-Band wiedeński.

Sekstet muzyczny pod kierunkiem **M. Kordeckiego**
OBIADY od godz. 1 do 5 popoł.

DOM HANDLOWO-PRZEMYSŁOWY

WILNO, Dobroczyzna 6 „**ALMAR**” Telef. 6-98

sól, węgiel ze składu
po cenie hurtowej,
wagonowo po cenie salnic i kopalni.

T-wo Przemysłowo-Handlowe „Spójnia”

Wilno, Zawalna Nr. 7, tel. 841.

Poleca wagonowo i detalicznie wszelkie artykuły budowlane, okucia okienne i drzwiowe, odlewy piecowe, kafele i t. p.

Dokt. med.
D. Zeldowicz
z Moskwy
przyjmuje od g. 10-1 i 5-8

Kobieta-lekarka
Dr. Szwarc-Zeldowicz
Przyjęcia: 12^{1/2} - 2 i 3-5.
Choroby kobiece oraz
spec. weneryczne, moczopłciowe, syfilis i skórne
Ul. Mickiewicza (b. S-to Jerska Nr. 24).

Motor naftowy

5 silny,

młynek dla razówki

prasa i walce dla olejarni sprzedaje

T-wo Przemysłowo-Handlowe „**Spójnia**”,
Zawalna 7, tel. 841. 2-1

Kaseinę

z mleka kwaśnego kupuje.
Oferty pod „U. 2295” tylko
firm pierwszorzędných u-
prasza się kierować do biu-
ra ogłoszeń Oluf Ander-
sen, Gl. Torv 8, Kopenha-
ga, Danja. 3-1

Letnisko

do wynajęcia

pod miastem i przy le-
sie sosnowym. Dowie-
dzieć się: Niemenczyn,
Kooperatywa. 3-1

Ogród

owocowy 600
drzew, 15 km.
od Łuninca, przpuszczalny
urodzaj do 2000 pudów od-
daje się zaraz w dzierżawę
na rok chrześcijaninowi.
Tenuta 800 złotych polskich
i 60 pudów ekscypcji. Cena
ostateczna. Zgłaszać się pi-
semnie lub osobiście: stacja
i poczta Łuniniec, majątek
Kozan-Dworzec. Kazimierz
Szczytt.

Żądajcie wszędzie

najlepszą

czekoladę

„PAC”

Poszukuję ko-

repetycji

języka francuskiego
Łaskawe oferty składać do
administracji „S Ł O W A”
pod „Francuzka”.

Dr. LEON GINSBERG
Choroby weneryczne, syfilis
i skórne. Ul. Trocka Nr. 3.
róg Wileńskiej. Telefon 352.
Przyjmuje od g. 9-1 i 4-7.

Akuszerka z War-
szawy
udziela porad. Przyjmuje od
9 rano do 7 wiecz. Mickie-
wicza 46-6.

Dr. Abramowiczowa
choroby kobiece i akusze-
ryne. ul. Kasztanowa 7-7
od g. 4-5.

Potrzebny wspólnik

do prosperującego przedsię-
biorstwa handlowego z ka-
pitałem 50-60 mil. Pisem-
ne zgłoszenia do Adm. „Sło-
wa” pod Nr. 664. 3-1

Ogłoszenia

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego
w Wilnie w dniu 16 maja 1923 r. za Nr. 124 wciągnięto:
R. H. A. 1-124. Firma—„**Olimpia Zamett**”. Siedziba
Wilno, ul. Zamkowa 20. Przedmiot—Sklep kapeluszy dam-
skich. Data rozpoczęcia działalności przedsiębiorstwa
1 lipca 1920 r. Współwłaścicielki **Olimpia Zamettowa** i **Maria**
Abramowiczowa zam. w Wilnie 1-sza przy ul. W. Pohulanka
16 m. 1, 2-ga przy ul. W. Pohulanka 16 m. 8. Do **Olimpii**
Zamettowej należy $\frac{2}{3}$ aktywny i pasywny przedsiębiorstwa
i do **Marii Abramowiczowej** $\frac{1}{3}$ część.

Wydział Rejestru Handlowego
Sądu Okręgowego w Wilnie.

Do Rejestru Handlowego Dział B, Sądu Okręgowego
w Wilnie w dniu 23 kwietnia 1923 r. za Nr. 39 wciągnięto:
R. H. B. 1-39. „**Polskie Biuro Podróży**” „**Orbis**”
spółka z ograniczoną odpowiedzialnością we Lwowie. Od-
dział w Wilnie. Przedmiot zakładanie i prowadzenie filii,
biur podróży w kraju i zagranicą celem popierania ruchu
pasażerskiego i handlowego w Polsce i do Polski, nawią-
zywanie stosunków handlowych i zagranicznych Zarzą-
dami kolejowymi i okrętowymi jako też zagranicznymi
biurami podróży i zawierania z nimi odpowiednich umów.
Sprzedaż poza obrebnem Urzędowych kas biletowych na
dworcach wszelkiego rodzaju biletów kolejowych i biletów
uprawnających do jazdy wozami sypanymi jak nie mniej
biletów okrętowych. Ubezpieczenie bagażu i tobołków
podróżnych. Przeprowadzanie formalności cłowych i pas-
portowych. Wymiana pieniędzy celem ochrony podróży
przed wyzyskiem pokątnych wexlarzy. Popieranie ruchu
turystycznego do Polski i udzielanie informacji podróżnym
zdążającym do Polski, regulowanie całego ruchu turystycz-
nego w szczególności do polskich miejsc kąpielowych.
Prowadzenie ruchu kołowego i automobilowego, ułatwianie
firmom kolejowym, nawiązywanie stosunków handlowych
tak w kraju jak i zagranicą i pośrednictwo w przeprowa-
dzeniu handlowych transakcji. Siedziba Oddziału—Wilno,
Mickiewicza 11. Wysokość kapitału zakładowego 1.000.000 mk.
w całości gotówką wpłacony. Zawiadowcy centrali: **Józef**
Radoszewski Dyrektor Spółki Rolniczej we Lwowie. **Dr.**
Maksymilian Liptay Dyrektor Banku we Lwowie. Inspekto-
rem kierownikiem Oddziału Wileńskiego jest **Stanisław**
Struszyński, zam. w Wilnie przy ul. Tatarskiej 1 m. 11.
Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy
kontraktu udziałowym w formie aktu notarialnego z daty
Lwów 2 lutego 1920 r. na czas nieograniczony.

Wydział Rejestru Handlowego
Sądu Okręgowego w Wilnie.

Do Rejestru Handlowego Dział B, Sądu Okręgowego
w Wilnie w dniu 2 maja 1923 r. za Nr. 46 wciągnięto:
R. H. B. 1-46. „**Restauracja Bristol**” spółka z ograni-
czoną odpowiedzialnością. Przedmiot—prowadzenie wsze-
kiego rodzaju zakładów restauracyjnych, gastronomicznych
i cukierniczych. Siedziba—Wilno, ul. Mickiewicza 22. Data
rozpoczęcia działalności przedsiębiorstwa 13 lutego 1923 r.
Spółnicy: **Stanisław Banel**, **Bronisław Raczkowski**, **Szymon**
Saruda, **Franciszek Saruda**, **Michał Banel**, **Karol Radziwiński**,
Władysław Dombrowski, **Wacław Muszalski**, **Władysław**
Adamowicz, **Eljasz Makowski**, **Julian Anafko**, **Michał**
Dauksza, **Adolf Nienartowicz**, **Konstanty Dańko** i **Bolesław**
Bielawski, zam. w Wilnie: 1-szy, 2-gi, 3-ci i 4-ty ul. Mic-
kiewicza 19, 5-ty Ludwisarska 5, 6-ty Mickiewicza 22, 7-ty
Mickiewicza 15, 8-ty Mostowa 17, 9-ty Mickiewicza 12,
10-ty Chocimska 9, 11-ty Lwowska 33, 12-ty Tatarska 12,
13-ty Niedzwiedzka 21, 14-ty Mohylewska 6 i 15-ty Wilko-
mierska 94. Wysokość kapitału zakładowego wynosi
2.250.000 mk. podzielony na 18 udziałów po 125.000 mk.
każdy. Spółnicy **Stanisław Banel**, **Bronisław Raczkowski**,
Szymon Saruda posiadają po 2 udziały, reszta spółników
po 1 udziale. Zarząd stanowią: **Stanisław Banel**, **Bronisław**
Raczkowski, **Franciszek Saruda**, **Karol Radziwiński**. Wexle,
pełnomocnictwa, umowy, kontrakty, akty hipoteczne i no-
tarjalne, czeki na rachunek bieżący, ządanie zwrotu sum
w instytucjach kredytowych podpisuje dwóch członków
Zarządu, pozostałą korespondencję podpisuje przewodni-
czący Zarządu lub jeden z członków Zarządu. Spółka
z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta w dniu 13 lutego
1922 r. przed notariuszem przy kancelarii hipotecznej Sądu
Okręgowego w Wilnie **Janem Klottem** na czas nieogran-
czony i wpisano do repertorium za Nr. 1381.

Wydział Rejestru Handlowego
Sądu Okręgowego w Wilnie.

Do Rejestru Handlowego Dział B, Sądu Okręgowego
w Wilnie w dniu 1 maja 1923 r. za Nr. 45 wciągnięto:
R. H. B. 1-45. „**Ekspert**” spółka z ograniczoną odpo-
wiedzialnością. Przedmiot—operacje ekspedycyjno-trans-
portowe. Siedziba—Wilno, Szopena 3. Data rozpoczęcia
czynności 1 września 1919 r. Spółnicy: **Lejzer Kopelowicz**,
Eljasz Brojdo, **Chaim Kopelowicz**, **Rachela Joffe** i **Mojżesz**
Machtaj, zam. w Wilnie pierwszy trzej przy ul. Szopenowskiej
Nr. 3, czwarta przy ul. Sadowej 15 i piąty przy ul. Ponar-
skiej 13. Kapitał zakładowy 1.500.000 mk. podzielony na
50 udziałów po 30.000 mk. każdy. **Lejzer Kopelowicz** po-
siada 11 udziałów, **Eljasz Brojdo** 11 udziałów, **Mojżesz**
Machtaj 11 udziałów, **Rachela Joffe** 10 udziałów i **Chaim**
Kopelowicz 7 udziałów całkowicie wpłacony. Zarząd spółki
stanowią: **Lejzer Kopelowicz**, **Eljasz Brojdo** i **Mojżesz**
Machtaj. Wexle, czeki, umowy, kontrakty i wogóle
wszystkie zobowiązania pieniężne muszą być podpisywane
przez wszystkich trzech członków Zarządu. Koresponden-
cja zwykła i polecana winna być podpisywana przez dwóch
członków Zarządu. Spółka z ograniczoną odpowiedzialno-
ścią zawarta w dniu 29 marca 1923 r. przed **Janem Klottem**
notariuszem przy kancelarii hipotecznej Sądu Okręgowego
w Wilnie na czas 3-4 lata od dnia zawarcia i wpisano
do repertorium pod Nr. 4144.

Wydział Rejestru Handlowego
Sądu Okręgowego w Wilnie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego
w Wilnie w dniu 23 kwietnia 1923 r. za Nr. 102 wciągnięto:
R. H. A. 1-102. Firma—**„Fortuna”** **Farberow Josiel**.
Siedziba—Wilno, Wielka 46/18. Przedmiot przedsiębiorstwa
Fabryka cukierków. Data rozpoczęcia działalności przedsię-
biorstwa 27 marca 1922 r. Właściciel przedsiębiorstwa
Farberow Josiel, zam. w Wilnie przy ul. Wielkiej Nr. 46/18.

Wydział Rejestru Handlowego
Sądu Okręgowego w Wilnie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego
w Wilnie w dniu 7 kwietnia 1923 r. za Nr. 113 wciągnięto:
R. H. A. 1-113. Firma—**Feliks Dessler**. Siedziba—
Wilno, Sadowa 9. Przedmiot: handel żelazem. Data rozpo-
częcia działalności przedsiębiorstwa 185 r. Właściciel
przedsiębiorstwa **Feliks Dessler**, zam. w Wilnie przy ul. ul. ul.
Sadowej pod Nr. 9.

Wydział Rejestru Handlowego
Sądu Okręgowego w Wilnie.

SPRZEDAŻ hurtowa i detaliczna wszelkich wyro-
bów włókienniczych.
Przedstawicielstwo
T-wo Akc. Zakł. Żyrardowskich
Wyroby lniane i bawełniane
fabryki Żyrardowskiej.
R. Ruciński
Wilno, Wielka Nr 60. Tel. 253

Kooperatywa „Pracownik”

UL. WIELKA 96.

Kartofle 1-go gatunku **6.200** mk.

pod.

DRUKARNIA

„MOTUS”

WILNO, UL. WIELKA 14

wykonywa wszelkie roboty w zakres
drukarstwa wchodzące.

Miłosierdziu czytelników naszych

polecamy wdowę z inteligencji z trojgiem małych dzieci,
z których jedno chore nieuleczalnie, utrzymującą matkę
staruszkę 89-letnią. Ofiary, choćby jaknajmniejsze „dla bied-
nej wdowy”, prosimy nadsyłać do Administracji „Słowa”.

Dr. J. Bernsztejn
chor. skórne, wenerycz-
ne, syfilis i moczop-
łciowe. 9-1 i 4-8. Ul.
Mickiewicza 28 m. 5.

Znaleziono

dn. 25 b. m. dewizkę złotą.
Odebrać można w księgarni
Zawadzkiego, ul. Wielka.